

Suzana Tratnik
PONTONSKI MOST

1. Jeziti se morate!

Začelo se je tik pred Karlovškim mostom. Zelo ne-primerena lokacija, kolikor je sploh kakšna primerna za panični napad. Karlovški je namreč še kar daleč od rudniške pošte, kamor je bila namenjena, in skoraj enako daleč od centra, od koder je začela pešačiti. Nobenega smisla ne bi imelo, da bi se vračala v mesto, kjer se ne bi imela kam zateči, in bi jo čakala samo še dolga pot do doma v Šiški.

Zato je pač obstala na mostu. Panična. V nahrbtniku, ki ni premogel niti enega notranjega žepa, je živčno iskala papirnate robce, ki so bili sicer povsem nekoristni. Navadno se ni tako potila, da bi bilo kaj obrisati, a so robci pomenili majhno možnost, da se bo zamotila.

—
6
7

Zelo majhno možnost, pa vendarle.

Z robcem, prežetim s koščki tobaka in smetmi, si je obrisala nosnice, že tako izsušene od sunkovitih, kratkih vzdihov. Vztrajno si je brisala nos, čelo, vrat in dlani – v resnici so bile potne samo te. Poskušala je misliti na pravilno, globoko dihanje, ki pomirja in menda celo spremeni pogled na življenje in svet – ampak tako daleč še ni bila.

Vdih! Najprej trebuhi, potem prsni koš in na koncu se rahlo dvigne še ključnica. Izdih! Spuščanje ključnice, upadanje prsnega koša in vpotev trebušnih mišic. (Mogoča so tudi kakšna druga zaporedja, odvisno od dihalne šole.) Po dveh ali treh globokih vzdihih se ji je zavrtelo, kar je že tako alarmantno počutje še

poslabšalo. Ni se mogla zamotiti ne z robci ne s pravilnim dihanjem. Utripajoče opozorilne misli so bile zdaleč močnejše od vsega. Še tako banalna misel je preglasila hrup avtomobilov na cesti in jo priklenila nase.

Dobro je vedela, kako naj bi potekalo: pozitivne misli bi bilo treba ločiti, nekako izluščiti, sortirati od negativnih in jim dati zaleta. Toda čim je izluščila pozitivno misel, se je pokazalo, da je ta le bedna maska svoje negativne dvojnice. Zato je svojim mislim raje dala mir, v upanju, da bodo tudi te dale mir njej. Toda z mislimi je težko barantati, sploh če so tvoje. Čim so vedele, da jih hoče vleči za nos – in to so vedele takoj – se je že kakšna ponudila za odrešilno in jo tako prehitela v njenih nakanah.

Tudi tisto sredo popoldne, ko je zapaničarila na Karlovškem mostu, se ji je nenadoma posvetilo, da v bližini stanuje njena profesorica s faksa. Tista, h kateri je šla pred petimi ali šestimi leti na kavo, ko je potrebovala priporočilo za mednarodno poletno šolo. Ko sta pili kavo, kadili in opravljali grebatorske študente, je začudeno ugotovila, da ji je priporočilo napisal nekdo, ki je na njeni strani. Profesorica Tamara se je zanjo še posebej potrudila, ker je najraje podpirala tiste brez privilegijev. Takrat se je tudi jasno zavedela, da jih najbrž res nima, niti malo. Če pomanjkanje privilegijev samo po sebi postane privilegij za ugodno priporočilo, potem ti res ni pomoči.

Jebena pozitivna diskriminacija. Pa še potrebujesz jo.

Odtlej je kava pri profesorici Tamari postala ena njenih redkih obiskovalnih navad, ampak tako, največ dvakrat ali trikrat na leto. Zato bi lahko tudi ne-napovedano pozvonila pri vratih njene hiše – seveda le v skrajnem primeru!, se je dobrikala odrešilna misel – in ji povedala, da se slabo počuti. Ali naložila, da je pač šla mimo. Popili bi kavo in si razdelili steklenico piva, potem pa bi ji bilo mogoče laže. Pozneje bi jo Tamara kdaj pa kdaj poklicala in jo vprašala, ali se ji je počutje kaj izboljšalo, ali dovolj počiva, ali se napadi tesnobe ponavljajo, ali bi se s kom pogovorila. In potem niti v zelo skrajnem primeru ne bi mogla nikoli več k njej, tako sram bi jo bilo. Deprivilegiranost in psihične motnje – ve se, kam to pelje. (Cesta brez povratka – zveni kot filmski naslov.) Bolje je molčati, saj kdo pa se sploh še zavzema za falirane študente, o katerih je jasno, da so se že zdavnaj poslovili od diplome – čeprav so tako prekleti pametni. Kaj bi se zgodilo z njenimi priporočili v prihodnje? (Saj ne, da bi jih še potrebovala ...) In kaj bi se zgodilo z njo samo, če bi tako lahkomiseln zapravila možnost pomoci za zares skrajni primer? Kako sprenevedava je bila ta odrešilna misel.

Najbolje je bilo nadaljevati pot. Do rudniške pošte ne more biti več kot petnajst minut. In kdo ve, kdaj bo naslednjič šla iz stanovanja in bo še teže priti do pošte – pot bo neprimerno daljša, kot je v tem trenutku, ker bo najprej morala iz Šiške do centra; začeti tako rekoč iz nule, zavedajoč se, da je verjetnost ponovitve napada na istem mestu več kot stoodstotna. Ne nazadnje je mislim prav vseeno za to, ali bo stala

tu na mostu ali hodila naprej; razlika je le ta, da bo še danes prišla do pošte, če bo hodila. Dovolj pomembna razlika! Robec si je zatlačila v žep kavbojk, si oprtala nahrbtnik in odločno, skorajda besno zakorakala naprej. Zdaj je bila jezna. Da, jeza je dobra; to vsi govorijo. »Jana, jeziti se morate! Morate se naučiti izražati jezo!«

Hodila je in bila je jezna. Izražala se je. (Zmagala je!) Hodila je hitro in točkovala promet, kot pri otroški igri. Pešec: 0 točk, kolo: 0 točk, fičo ali katra ali bolha: 1 točka, škoda: 2 točki, mercedes: 5 točk, BMW: 6 točk, katerikoli osebni avtomobil s prikolico: 8 točk, kombi: 10 točk. In tako naprej. Ko je priklopniku podelila 20 točk in zmagala, je bila že v rudniškem mini centru z nepotrebnimi trgovinicami, pozabljenimi lokali, pošto in banko. Od hitre hoje ji je bilo zdaj vroče, potni valovi so ji prilepili obleko na kožo. To ni bilo tako slabo, ker je pomenilo, da je napad že minil. Redkokdaj je imela dva napada v enem dnevu. Morda zato, ker je bila po prvem tako uničena, da ji je zmanjkalo moči za drugega. (Za to pa je bilo vredno biti uničena.)

Ko se je oprijela stopniščne ograje in pogledala gor, je na vrhu stopnic zagledala Ed in Son. Neverjetno, bili sta tam, nista pozabili na prijateljsko oporo pri njenem zoprnem opravku. (Bilo bi še lepše, če bi se pojavili že prej na Karlovškem mostu.) Od olajšanja bi lahko bruhnila v jok, pa se je zmogla samo klavrno nasmehniti.

Edvina. Velika Ed je skomignila z rameni, češ, evo naju tukaj, in razprla roke v prijazen objem. Ven-

dar je Jana zmeraj nerodno obstala tik pred njenim objemom, nikoli ni priprla oči in se prepustila tem rokam. Nekako je slutila, da ji je prijateljica z razširjenimi rokami kazala le širino svoje naklonjenosti za skrajne primere, sama pa si je ni upala zares objeti. Če bi se objeli, bi bilo to preveč. Nekaj bi se zgodilo ob trku usnjenih pasov na njunih kavbojkah. Jana pa je v zadnjem letu ugotovila, da se z zmanjševanjem vsakvrstnih presenečenj zmanjšuje tudi stres.

Sonja. Z njo je bilo drugače. Na pogled suhljata in hladna, celo odljudna. Jana jo je na kratko opredelila za nevrotično, saj po nečem moraš razlikovati svoje prijateljice. Ed –obilna, naklonjena in topla. Son – drobna, prenapeta in skoraj popolna. O Son se je rado govorilo, »kakšna prasica, da je«, ena tistih, ki rada osvaja punce, jih podira in potem pusti. Ampak Jana jo je vedno zagovarjala, da Son ne misli nič slabega, da se pač rada daje dol, pa saj nobeni nič ne obljudbla, punce znajo poskrbeti zase. Začuda pa se Jana nikoli ni želela udariti s Son, takole v postelji, dati se dol in potem nadaljevati prijateljstvo in morda še kdaj ponoviti zadevo. Saj to bi morallo biti enostavno, ampak Jana je takrat, ko si jo je na roko, vedno mislila na Ed. Če sploh na katero.

Iz nepričakovanih misli na seks s toplo, zajetno Ed z dolgim konjskim repom in zabrito glavo ob straneh jo je predramila Son, ki jo je s slokim kazalcem dregnila pod rebra, se z ustnicami približala njenemu ušesu in hripavo šepnila:

»Spet napad, a?«

Son se je zasmajala in si popravila svoje oranžno-rdeče lase, ki so ji na levi strani prečke vedno silili v oči. Desno stran je imela sveže zabrito. Jana je zamahnila z roko, češ, nič novega, in si prižgala cigaretto olajšanja. Ed je pristopila in k njenemu ognju pri taknila svojo neprižgano cigaretto. Potegnili sta vsaka svoj prvi globoki dim in si pomežiknili.

Kmalu zatem je Jana že stala pred šalterjem na pošti. Korak za korakom. Vedno je treba poskrbeti za vsako stvar posebej, vedno eno za drugo. Tako kot izpiti na faksu: nikoli ne smeš misliti na vseh deset izpitov hkrati, je zatrjeval neki profesor filozofije, ki mu ni bilo vseeno za študentarijo, ampak le na tiste, ki je pred tabo. Misliš le na en izpit, na en opravek, na eno žensko, na eno težavo. Na eno plat sebe. Ker je treba nekje začeti, je začela z urejanjem osebne pošte. Pred meseci se je preselila v Šiško, nekatera pisma pa so še vedno prihajala na stari rudniški naslov. Vse skupaj je bilo sila preprosto; povedati bi morala samo to, da ne stanuje več na Rudniku, izpolniti formular, vpisati stari in novi naslov in tako naročiti prepošiljanje pošte s starega naslova na novega. Tako enostavno, da je naravnost smrdelo po zapletih. Toda Ed in Son sta bili z njo; cinična mahagonijeva Son s prečko je stala zunaj vrste, človeku prijazna pšenična Ed pa tik za njenim hrbotom kakor velikanska in ljubeča zaščitna pregrada med njo in realnim, trenutno nadvse zoprним svetom.

Moški, ki je stal v vrsti pred Jano, se je že zahaklal z uslužbenko, ker ni mogel dvigniti priporočene pošiljke za svojo ženo. Moški in PTT-uslužbenka sta si

zmetala nekaj nesramnosti, kar pa je spominjalo na vljudno izmenjavo suhoparnih informacij, saj nobeden ni hotel prvi dvigniti glasu.

»A veste, kaj,« je mirno rekel moški, »moja žena dela na primer do osmih zvečer, zato ne more sama dvigni pošilke.«

»Ne morem nč pomagat,« je rekla uslužbenka.

»Na primer.«

»Pa sej mam njeno osebno tuki. Oseb-no iz-kaz-ni-co!« je moški s plastificiranim dokumentom seklijal po marmornatem pultu, kakor da bi delal živčne črtice tabelega.

»Osebna še ni oseba.«

»A vi veste, zakva ste tko pametni na tej kurčevi pošti?«

»Ne, sej mi boste vi povedu.«

12

»Zato, k nimate konkurence.«

13

»Res je: mi smo brez konkurence.«

Ženska je pač vedela reč ali dve.

Moški je v jezi naglo odšel in Jana se je nepripravljena znašla iz oči v oči s strupeno uslužbenko na kurčevi pošti brez konkurence.

»Prosm, izvolte?«

Oprijela se je svoje osebne izkaznice. Da ne bi govorila kar tako v tri dni, je v rokah vedno rada držala kak materialni izkaz svoje pripovedi.

»Dober dan, prosm, izvolte?« jo je z lažnim potrpljenjem bodrila uslužbenka.

Če ne bi bilo Ed in Son, bi samo kupila najcenejšo znamko in odvihrala ven.

»Jst bi ... Dober dan. Zamenjala bi naslov. Mislm, hočem reč, naročila bi prepošiljanje pošte. Ja, tko je, da sm se preselila z Rudnka v Šiško. Z Rudnka v Šiško, in bi rada naročila prepošiljanje pošte s starega na nov naslov. To. Prepošiljanje pošte z Rudnka v Šiško. Sej veste.«

Uslužbenka ni rekla nič. Ko je položila formular na pult, je gledala proč, kakor da si nihče ne bi zaslужil njene nedeljene pozornosti. Jana je izbrskala kuli. Nemirno se je ozrla nazaj in Ed ji je pomirjajoče pomežiknila. Čez minuto ali dve je izpolnjeni formular in osebno izročila uslužbenki in rekla: »Izvolte.« Potem se je počutila neumno in servilno. *Izvolte, izvolte.* Ljudje imajo vendar radi zajebance. Zakaj bi bila potem prijazna? Morda zato, ker je pred petnajstimi minutami imela napad in bi se ta lahko ponovil iz samega praznoverja, če ne bi bila prijazna z nič krivo PTT-uslužbenko na drugi strani pulta, čeprav je zoprna baba? Nič ni treba biti prijazen in dober z ljudmi, je vedno svetovala Son, nikoli le iz vlijudnosti. Jana se je napol obrnila in poškilila k njej, saj jo je zaskrbelo, če ni morda slišala njenega ostudno servilnega »izvolte«. Toda Son je že stala blizu vrat na drugi strani in hlastno prelistavala telefonske imenike, kot da bi bilo v njih kaj zelo razburljivega. Ona ni nikoli mirovala; njo je bilo treba vedno držati v mislih, sicer ti je hitro ušla. Ed pa je bila vedno tu blizu, tokrat za njenim hrbtom. Ko so se njune oči srečale, ji je na kratko pokimala in spet prijazno pomežiknila. To je bilo vedno čudovito in vznemirljivo, ta zarota med njima, ki nikoli ni imela nobene opredeljive vsebine.

»Kako je zdej to?«

Jana se je zdrznila zaradi uslužbenkinega osornega tona.

»Kater je zdej vaš nov naslov?«

No, pa so se začele težave. Začutila je, kako jo mrazi pod prepoteno obleko. Pogolnila je lepljivo slino. »124, ne, pardon, mislm, da je 126. Tam piše.«

»Ampak na vaši osebni izkaznici je druga ulca.«

»In?« je poskušala zrasti Jana na svoji strani pulta.

»Nč in, tkole nau šlo. V vašmu dokumentu ni Čelovške, ampak piše Društvena ulica 2. In pošto vam lah prepošlemo sam na Društveno.«

»Pa sej ne živim na Društveni, tam mam sam pravljeno stalno bivališe, tam ne morm sprejemat nobene pošte. Tam mene sploh ni.«

»Torej bo ostal tko, ko je.«

»Ne more ostat tko, ko je. Ne more, ker na Društveni v bistvu nikol nism živel, tam mam sam stalno prebivališče. A vi razumete, da jst ne živim tam! Bajto so že podrl.« (Mala, neučinkovita laž.)

»Ko se boste odločil, kam vam prepošlemo pošto, pa pridte nazaj.«

Uslužbenka je osebno izkaznico in formular izročila Jani, nagnila glavo nekoliko postrani in brezizrazno, a strašansko zadovoljno rekla Ed:

»Napreeej, prosm.«

Jana je odvihrala s pošte, seveda tako, da je pokazala svojo jezo, predvsem sami sebi, celo zaklela je. U pizdumater! Bila je ogorčena zaradi nemoči in prehitrega poraza v tej banalni situaciji. Usedla se je pred prvi beden lokal in od jeze plitvo dihala. *Jana, jeziti*

se morate! je pomislila. Tako je govorila terapeutka. Res je bila tako jezna, da je pozabila na morebitni napad strahu in tudi na vse jebene dihalne šole tega sveta. Čez nekaj minut sta se ji pridružili Ed in Son. Trudila se je utišati vsiljive misli o svoji neiznajdljivosti in poceni predaji, vendar so jih (še dobro!) preglašile in povozile besede priateljic.

»Sej jst pravm, če si preveč normalna in priazna, te pohodjo! Kri ti popijejo že na eni lokalni pošti! To je tak prikrit *reality fiction*. Ludje nenadoma končajo v norhausu, pa noben kurac ne dojame, zakva že. Vsi se pol na veliko čudijo in na koncu zaklučjo, da je pač pršlo do nekašnih kemičnih sprememb v možganih. Kurc pa kemija, sam pomisl, kolkrat v življenju so bli ti ludje na pošti, na banki, na občini in tam doživlali *reality fiction!*« se je jezila Son. Ko je besno zmečkala cigareto v pepelniku, je še dodala: »Če o tem, da ma ta folk povrh usega še matke in fotre in laverje in sosede, niti ne govorimo! Družbena bitja – to so zmešana bitja. In če je po vsem tem še kašn normaln – ta sigurn ni normaln!«

Ko je prišla natakarica, je Jana mirno naročila kavo, potem pa se je Ed nenadoma razjezila nad Son.

»To zdej Jani nč ne pomaga, da ji še ti nabijaš o tem. To sam poglabla problem.«

»Ed, lepo te prosm, ne bod no trapasta še ti. Kje pa je kak problem? Sam to sm hotla reč, da te zmelejo že vsakdanje banalnosti, če si premehka. Pejd se jezit na tisto babo na šalterju, ne zdej tle mene jebat.«

Samo tri možnosti so, je premišljevala Jana, medtem ko sta prijateljici, zdaj jezni še druga na drugo, utihnili in molče mešali sladkor v kavi.

Prva možnost. Lahko si trpeča stranka, ki se ji zgodi vse najslabše, kakor da bi po svetu hodila z upognjenim hrbtom, pripravljenim na vse šibe tega sveta. Najprej dobiš napad, potem pa še nič ne opraviš.

Druga možnost je napadalnost. Agresivno se postaviš pred šalter in zahtevaš svoje. (Denimo Son: »Jst bi tisti babi zavila vrat. No, sej tega neb zares nardila, ampak ustrajala bi tok časa, da bi vsi zjal vame in bi na pošti vse nardil že zato, da se me losajo.«) Verjetno te obe možnosti po letih vztrajnega prakticiranja pripeljeta v kakšno institucijo zaprtega tipa.

Tretja možnost je asertivnost. Ta je najbrž prava. Če bi se Jana še enkrat rodila, bi bila asertivna. Tako kot piše v priročnikih: Kako zamenjate pokvarjeno blago? Ne prosite, ne opravičujte se in ne kričite na prodajalko, saj nimate slabe vesti. Kratko malo pojte, da ima ta nova srajca, ki ste jo prinesli domov, pod močno svetlobo temne lise, zato ste jo prišli zamenjat. Naj govorijo dejstva, ne čustva. Ljudi samo informirajte o svoji nepopustljivi navzočnosti. Vaša zahteva je zakon, najvišji imperativ. Tako nekako, prosto po Kantu. Dejstva, ne čustva. Oziroma tudi čustva kot dejstva, ki jih lepo in zbrano opišite, denimo: »Zelo sem jezna, ker se je to zgodilo.« Vsaka Janina zahteva pa je bila uvod v težave. Tako nekako. V resnici je teh možnosti zelo malo, izbira pa lažna, brez vsebine. To bi bila odlična snov za kolumno.

Kako se primerno odzvati na napad PTT-uslužbenke? Čeprav ni šlo za napad, ampak za aroganco ...

»Halooo? O čem zdej ti tuhtaš? Sej to je to – preveč se poglablaš v vsak drek,« se oglasti Son, ki je že pošteno sitna. »Me prou zanima, no?«

Jana: »Izbira je vedno prisila, je lažna. In takrat nima vsebine.«

»A, dej, filozoferi zdej. Čist narobe,« je tehtno odkimavala Son, ki se je odločila obrzdati svoj gnev, saj se ji je zdelo to, kar je imela povedati, preveč pomembno, da bi se razvodenelo v togoti. »Draga Jana, čist narobe. Če stojиш na šalterju pred poštno uslužbenko, že v štartu ne more bit govora o kakršnihkol vsebinah.«

»Izbirah, prosm.«

»Pa izbirah, vatever. Ti takrat nimaš nobene izbire, ampak sam cilj pred sabo. Je to jasno? Tvoj cilj je jasn, kristal klir; ti veš, po kva si pršla, sicer sploh neb šla stat v vrsto na pošti, ane? Ti si že izbrala, razumeš, kva ti govorim?«

»Res,« je izmučeno dodala Jana. »Sicer sploh neb šla tko deleč na pošto in neb tvegala napada na prostem. Tako rekoč v javnosti.«

»Torej, draga moja –«

»To pa nism. Tvoja draga, namreč.«

»Ne, če nočeš. Šala, šala mala, pozab! Če je tvoj cilj jasn, ga je treba sam še doseč. Ekola! To je vse.«

»Že, ampak do cilja je več poti.«

»Vidš, se že po nepotrebнем poglablaš. Pejd po najkrajši, pa je!«

Ed: »Pa o čem zdej vedve tle filozoferata?!«

»Ej, dej, pustmo to.« Son je sitno tlesknila z jezikom.

Še Jana je užaljeno zamahnila z roko in natakarica, ki je prišla pobrat prazne kozarce in skodelice na mizi in zamenjat poln pepelnik čikov, je sumničavno pogledovala k njej, pri čemer je svoje začudenje zelo slabo prikrivala.

»Ste neki rekla? Bi še kej naročila?« V njenem glasu je bilo čutiti porog ali pa se je Jani samo tako zdelo. Samo odkimala je. Malo več diskretnosti ji pa res ne bi škodilo, je premisljevala Jana, po vseh teh letih natagarskih izkušenj bi njene sposobnosti za sprenevedanje že morale biti malo večje.

Na postaji je Jana brskala po svojem nahrbtniku brez žepov, da bi zbrala drobiž za trolo. Vsi žetoni so ji pošli, za pešačenje je bila preveč izčrpana, večjega denarja pa ni hotela prepustiti mestnemu potniškemu prometu, ki ne vrača drobiža. Medtem sta rahlo sprti Ed in Son sloneli ob kiosku. Son se je zabavala z ogledovanjem naslovnic pornorevij in vsake toliko pocukala za rokav Ed, ki nalašč ni obrnila glave. Son ponavadi ni bilo dolgo mar za minule pogovore, Ed pa je rada reflektirala, skoraj tako kot Jana. (In zamerila.)

»V resnic si ne upam na vse al nč,« je Jana, v mislih še vedno pri debati za mizo, rekla Son. »Zato tok mečkam v lajfu.«

»Tko je prou,« se je zasmejala Son na ozadju hotne brinete zraven nenasitne rdečelaske, kot je bilo pojasnjeno oziroma povabljeno z naslovnico, še več

o vročih bejbah pa se je obetalo na straneh 46–49,
»sam norci štartajo na vse al nč. To smo že obdelale
na kavi, ane, Ed-Edi?«

Ed je zavila z očmi, zavzdihnila in pohodila cigareto. »Druženje s tabo, draga Son, je gotou ta najbolš dieta. Kr vse me mine.«

Zdaj je Son naglo stopila pred Ed, si jo nesramno natančno ogledala od pet do glave, kot da bi še vedno proučevala nagice iz pornorevij, in hudomušno rekla: »Pa ni videt, draga. Še zmeri si *big* in to mi je u maks vesele. Ne maram se družit s povprečnimi, k si ne uzamejo dovolj osebnega prostora – ti ga maš že skor za dve, če veš, kva mislm.«

»No, hvala vama, da sta pršli! Za vajino podporo ...« Jana se je glasno smejalna in iz žepa kavbojk končno izvlekla količinsko zadosten kup drobiža, da šofer ne bo mogel »na uč ocent«, ali ga je dovolj za eno vožnjo. »Punci, jst grem via domov.«

Trojka je že zavijala na postajo.

»Dost naju maš, ane? Hahaha. Jst mam auto čist na drugem koncu mesta, u Mostah, grem kr peš do tja,« je rekla Son in obema poslala zračne poljubčke.

»Sej res, jst pa sm s kolesom, da mau shujšam, ane?« je rekla Ed v zrak, komaj prikrivajoč nasmešek, zatem pa Jani: »A maš ta teden Trdino?«

»Ja, ja, jutr, ob četrtkih ponavad,« je hitro navrgla Jana med tekom na trolo. »Dej, se slišva poznej!«

Zasopihano se je usedla na trd lesen stol na busu. Zdaj ji je bilo lahko spet malo slabu, zdaj je čutila, da je spet zares sama. Bolje je bilo tako. Rada se je tolazila z bedno floskulo, da je človek vselej sam. (Jada,

jada, jada ...) To je že spadalo v njen naravni habitat. Nekoč je hotela urediti svoje bivanjsko okolje po svojem okusu in željah, kot da ne bi bila vedela, da je to že zdavnaj izoblikovalo njo. Potem pa se je zaskrbljeno spraševala, zakaj si ne more privzgojiti vsaj nekaterih zdravih navad in zakaj ne živi tako civilizirano, kot se vendor počuti. Že dolgo, dolgo ni bila v gledališču, je razočarano ugotovila, ker se boji nednne zatemnitve, tudi teče ne več, ker jo zadihanost preveč spominja na paniko, in v savno ne gre več, ker jo je groza potenja, razbijanja srca in glivic. V resnici jo je bilo v vseh primerih groza paničnega napada, še zlasti pri športnih aktivnostih, ki so bile najbolj intrinzično povezane s tem hudičevim telesom, ki je tako nebrzdano izkazovalo tesnobo, se potilo, treslo, klecalo, šibilo, mravljinčilo svoje okončine, mučilo in stiskalo notranje organe. In izdajalsko hrepnelo po bližini raznih neprilagojenih žensk. Toda nekje je brala, da ima morda več kot 40 odstotkov (ali pa celo 60, o tem si raziskave niso enotne) ljudi akutne napade tesnobe na letališčih, železniških in avtobusnih postajah, v množici sredi mestnega vrveža in še kje. Pa kljub temu potujejo, hodijo, rojevajo, tečejo, osvajajo, poslujejo, berejo časopise, celo ljubijo in seksajo in vsak dan tvegajo napad. Jana jih je občudovala; teh 40 odstotkov ljudi je predstavljalo njeni zavetje, h kateremu se je vedno znova zatekala v najhujših trenutkih, v tako rekoč skrajnih primerih. Toda zavestna in pogumna tveganja, gledališče, koncerti, savna in redno plačilo niso bili več del njenega habitata. Bili pa so napadi, prisilna tveganja, zastarani

študijski indeks, sanjarije, mračni kratkoročni spomini, Son, Ed ... (Saj sploh ni tako malo!) Njen naravni habitat nikoli ni imel uradno potrjenega naslova, nikoli te preklete ulice in številke. Nikoli ni živela tam, kjer je bila uradno prijavljena. Tudi zdaj si zlepa ne more zapomniti, ali je na Celovški 124 ali 126, ker ji te začasne hišne oziroma blokovske številke nič ne pomenijo.

Ko je trola obstala na križišču, se je zagledala v plakat z vabilom na »rave party leta«, z množico neizgovorljivih imen, »naj vročih didžejev devetdesetih«. Še lani bi tekla na ta parti, *rave on*, v stalni družbi, *just rave on* ...

Nenadoma je vstala in stekla k izhodu, kot da bi pozabila na izstopno postajo, preden trojka zavije k Litostroju. Mogoče pa je še možnost za nestresno urejanje zadev! Kar odneslo jo je na drugo stran ceste in pohitela je na že drugo pošto v tem dnevu. V trenutkih nepričakovanega zanosa je celo pozabila na vztrajno grožnjo z naslednjim tesnobnim napadom. Da, tudi ko so ji na dermi žgali bradavice s čudovitim, zamrznjenim in frankensteinovsko kadečim se dušikom in se je telo zvijalo od bolečine, usta pa so sproščeno klepetala z zdravnico, je za nekaj minut popolnoma pozabila, da je vendar kronično tesnoba. Človekove misli so kakor kaskade; zelo hitro zdrsnejo in padajo s slabega na slabše. Tako je govorila terapeutka.

Ana! Kako da ni prej pomislila na Ano, ki je bila najbrž že pred dobrim letom premeščena na šišensko pošto? (Zato ker ni hotela, vendar.) Že več mesecev

je ni videla. Odrinila je vrata in upala, da bo tam, da ji bo dala kozarec vode ali samo pomagala urediti te neprijetne zadeve z naslovi, se pogovarjala z njo pet minut, in se bo toliko pomirila, da bo lahko z manjšim strahom pešačila do bližnjega doma, kjer jo je čakal ostanek turobnega dneva.

Ana je sedela za zadnjim pultom, tistim, kjer so ljudje reklamirali razne zadeve in v primeru gneče dvigovali priporočene pošiljke. Pred sabo je imela razgrnjene Slovenske novice, z eno roko si je podpirala brado, z drugo pa se je praskala po glavi, ramenu, prsih, trebuhu. Jana je nekoč že premišljevala, kako bi ji diskretno, a jasno povedala, naj se poskusi praskanja vzdržati vsaj med delovnim časom. Toda diskretno in jasno sta pogosto slabo združljiva pojma.

»Hej, povej zdej, kok si presenečena?«

Ana je dvignila svoj mrtvaški pogled, ob katerem je Jana dobila zlovešč občutek, da je še vedno uperjen v časopis, ne vanjo.

»O, Jana, ti si, jebenti! Oprost, nism te opazla, čist sm padla u tale cajtng – ej, povem ti, folk svašta počne!« je potem le rekla Ana in se pretirano razveselila. »Mačka moja! Kva pa ti tuki?« Vstala je in stegnila roke pod stekleno pregrado. Divje se je rokovala z obema rokama.

»Opravke mam. Rabm twojo pomoč,« je tiše rekla Jana.

Ana se je sesedla nazaj na stol. »D en rab *mojo* pomoč. Kej tacga! Ti, mačka, rabiš Anino pomoč!«

Jana se je nagnila k šalterju in se približala Ani, da bi ji tako obzirno dala vedeti, da se o tej zadevi ne bi

tako glasno pogovarjala. Toda obzirnost je bila zdaj res samo Janin problem. Zato je raje hitro izvlekla osebno in začela še tiše, a hlastno razlagati. Da se je preselila v Šiško. »Aha, sez res, sez to vem, sez nisi več skupi z ... no, z uno glisto pač,« je rekla Ana. In zdaj mora urediti prepošiljanje pošte z rudniškega naslova na šišenski, sicer bo ostala brez vsakršne pošte in ravno zdaj čaka pomembno pošto iz tujine, potrdilo o opravljenem seminarju in raziskavi, kar bi ji lahko ne samo koristilo pri njenem sedanjem delu – brez tega zagotovo ne bo nikoli videla redne zaposlitve. (Tega si že tako ni želela.) Zato je tako pomembno, da uredi s temi naslovi, sicer ne bi nikoli hodila okrog in težila prijateljicam za usluge. Na osebni izkaznici pa ima fiktivni naslov, ki je ...

».... ni blema, vse mi je jasn,« je rekla Ana. »Kašn je torej ta tvoj naslov u Šiški? A na Celovški si? Jst tud, pa sez to dobr veš – sez ne da te vabm na obisk, še povem ti ne svojga naslova, če si ga slučajno pozabla, hahaha. Sej tko neb več pršla k men, ane da ne? Ne, nč ne rabm tvoje osebne. Joj, čist si me presenetla, pa ravn sm brala ta cajtng in ne morš verjet, kva vse piše, folk je tok munjen! Lej, jst bom zdele tole izpolnila in bom ta formular poslala na rudnško pošto, k se smatra, da morš to uredit na svoji bivši matični pošti. Ne skrb, sez bojo upošteval, če jim jst pošlem. Čez tri dni bo zadeva uradn potrjena in tri mesce bo vsa pošta, k si jo dobila na vse možne tvoje stare naslove u Lublan, prhajala na Celovško!«

»Pa pol? Po treh mescih?« je takoj hotela vedeti Jana.

»Po treh mescih pa spet prid k men. Tko te bom še vsaj kdaj vidla! Hecam. S kom se sploh zdej ti družiš? A vidš koga? Preroka?«

Jana je skomignila z rameni, kot da na to vprašanje ne bi znala odgovoriti. »Povabm te na kavo – enkrat. Oblubm. Sam dans res nism preveč družabna, pa še zmatrana sm ko pes. Prerok? A ta je še živ sploh?«

»Sej ni treba, rade vole ti pomagam. Vesela sm, da ti lah. Res ni treba, da se kdaj tud dobiva, sploh ne. Sej vem, da maš takih, ko sm jst, čez glavo.«

»Dans mam vsega čez glavo. Vsega. Predvsem takih, ko sm jst sama. Kr sm zdejle uredila, je edina dobra stvar v današnjem dnevu. Morda sploh v tem mescu. Hvala ti stokrat!«

Jana je pobrala nahrbtnik in pokimala Ani. Ta ji je odzdravila z bežnim zamahom roke, s katero si je spet podprla glavo.

24
25

»Pa še kdaj,« je rekla in z dlanjo pogladila časopis pred sabo, »pa prej kt v enem letu, upam. Da nauš tko zgasnla ko naš Prerok, menda v Afriko, hahaha!«

Preden je Jana zaprla vhodna vrata, je še enkrat pogledala Ano, ki je za nekaj sekund zakinkala nad Slovenskimi novicami, v katerih ga folk res serje.

2. Sonce zamujeno

Vstopila je skozi steklena vrata, tista na senzorje, ki se odpirajo sama. Začutijo te in se razprejo kakor prijazno brezzobo žrelo, da lahko neslišno vstopiš vanj. A njej se včasih niso odprla in takrat je z roko treščila vanje, ob slabših dnevih pa tudi s čelom. Zato se je iz bojazni, da se ji vstop skozi avtomatska vrata ne bi posrečil, vedno naglo ustavila tik pred njimi, včasih že nagnjena nekoliko naprej, kot da bi ji zmanjkalo ravnotežja. In ko so se vrata odprla, je dobesedno planila v prostor, kakor da bi se prežarčila v neresnično urejeni svet butikov in servisov manjšega trgovskega centra. Dišalo je po čistilih in parfumiranim cvetju, po sterilnem in prijaznem. Snela si je spran nahrbtnik in ga nosila v roki, da bi bila videti resnejša, ne kot razcapana študentka. Toda zakaj bi še sploh morala delovati seriozno in smotrno? Če bi bila vsaj malo preudarna, se ne bi nikoli znašla tukaj.

Na levi strani okulist, potem florist in trgovina s hrano za male živali. Frizerski studio in urar.

In že od srednje šole ne ve več dobro, kaj pomeni beseda preudarnost.

Na desnem vogalu lokalček s prijetno dišečo kavo. Mogoče pa bi vseeno kavo in cigaretto? Mogoče pa ne. Še malo, pa bo zamudila.

Računovodski servis, fotokopirnica, fotoatelje, zobni rentgen, turistična agencija in tam na koncu tega sijočega hodnika njena destinacija. Že vsaj dvajseti obisk pri tej uspešni ženski v zamolklo modrem,

okusnem kostimu, z možev fotografijo v tankem srebrnem okvirju in z otroki, ki jih je omenjala le tu in tam, ko te je nevsiljivo seznanila s tem, da sta tamala dva obiskovala mednarodno, angleško govorčo osnovno šolo. Mednarodna angleško govoreča osnovna šola – če to ni statusna izjava! Ampak ženska je bila na mestu, dejansko tako na mestu, kot jo je na kratko opisala Ana, ko jo je pred kakšnim letom predlagala Jani. Ana jo je spoznala na neki džankijevski skupini za samopomoč kot gostujočo terapevtno, ki se je ravnokar vrnila s specializacije v tujini. Redno je hodila k njej, še potem, ko je že zdavnaj opustila vsakršno pomoč in se še naprej zadevala. In dr. Trdina-Wayle jo je sprejela proti manjšemu pličilu. Dokler ni Ana čisto zabluzila.

»Pa ne morš mi predlagat narkomanske terapevtke – ne meni. Halo?!«

—
26
27

To je bilo prvo, kar je pred slabim letom rekla Jana o predlogu za srečanje z doktor Trdino-Wayle – vsaj eno srečanje. Ane to seveda ni kaj prida vznemirjalo in je mirno nadaljevala:

»Če ji povem, da nimaš stalne službe in da name-ravaš končat študij, te bo vzela brezplačno. Veš, taka je. To je ta njen stališče.«

»Nočem govor o nedokončanem študiju, še manj pa o svoji brezposelnosti! A si ti nora? Ne da se mi več o tem! Sm pač nezaposliva oseba in čau.«

»Ne, ne razumeš! Ona ma druge stvari u glav ko tale zarukan folk tle, očitn zato, k je bla tok časa v Ameriki. Sm vidla zadnč po teveju, da te v New Yorku fuknejo v keho že, če pustiš psa na soncu. A si

predstavljaš, stara, kako je tam? Še žvali majo svoje pravice, kva šele brezposelni ali celo džanksi.«

»Okej, utihn, Ana, šla bom. Po svoje kurčeve pravice.«

Potem se je res naročila pri dr. Trdini-Wayle in se kakih deset mesecev, vse do zadnjič na pošti, Ani ni več oglasila. Če bi imela terapevtke poln kufer že prvič, bi ji to z veseljem sporočila. Pa ni bilo tako.

Ko je potrkala na vrata psihoservisa, je velikanska ura na nasprotni steni, natanko taka kot tista na železniški postaji, pod katero so se zbirali zmenkarji in kurbe vseh spolov, kazala minuto do devete.

Seveda je tudi tokrat pomislila, da morda ne bi vstopila. Da ne bi vstopila nikoli več. Morda je v te pogovore polagala prevelike upe. Morda si je kratko malo hotela pomagati sama. Morda je hotela dokazati, da ji Ana že ne more pomagati s svojimi nasveti. Vse te »morda« je naštevala tako racionalno, kot da bi šlo za težave nekoga drugega, in še sanjalo se ji ni, kaj bi bil pravi odgovor. Ni bila več niti prepričana, koliko bi jo še zanimal.

»Že dolgo vas ni bilo,« se je prijazno nasmehnila Trdina-Wayle, ovita v dolgo temno obleko klasične, bolj slovensko obarvane elegance. Zadnjič je bila na primer v afriških barvah in zamotana v nekaj, kar je spominjalo na indijski šal. Nedvomno je imela občutek za etno. Jana ni imela redno dogovorjenih seans, hodila je ob četrtkih na dva ali tri tedne ali pa samo poklicala, kadar se ji je zazdelo, da potrebuje pogovor. To ji je vzbujalo občutek prednosti pred drugimi pacienti, zlasti pred Ano, ki se je morala po vrhu

vsega pred pogovorom še testirati na prisotnost drog. Sodeč po zadnjem srečanju na pošti, ko je bila zadeta kot kanta, je gotovo že dolgo ni bilo naokrog.

»Res je. Ampak nazadnje zmeri pokličem. Mislm, slej ko prej.« Jana se je zložila na stol kot neenakopravna delavka, ki že najmanj deset let hodi v nočno službo in med delovnim časom pritajeno srka pivo, ki ga potem še bolj skriva je betonira z žganjem. In kljub temu z vsako novo boleznijo in tegobo pride v službo.

»Ja, klicali ste pred dvema dnevoma. Ali pred tremi?«

Jana samo vdano pokima.

»Kaj pa je bilo?«

Jana globoko zavzdihne.

»Ni vam treba takoj govorit o tem. Lahko se pogovarjava o čemer koli,« jo miri terapeutka.

Kako zanimivo, na terapiji nikoli ni bilo treba o ničemer govoriti; čisto drugače kot na kakšni pošti ali občinskem uradu, kjer več ko govariš, manj dopoveš. Pogledala je tanek srebrn okvir na mizi, okvir, ki je pripadal njenemu možu. V njem je bila čisto druga fotografija kot zadnjič, novejša, in mož je bil na njej videti starejši. Torej je lastnica te fotografije nedvomno ženska, ki je sposobna sprejemati spremembe, celo partnerjevo staranje. Mož je stal v visoki travi sredi nekakšne mlakuže, v visokih gumijastih škornjih in z ribiško palico v roki, očitno tik pred tem, da jo zavihti v vodo. Njegov nasmeh je bil tako prostodušen, da je bil na njem pridih cele družinske sage,

brez patetičnih primesi. Gospod Wayle-Trdina, ni vam treba zdaj govoriti o tem.

O nekaterih stvareh ni hotela govoriti. Ko je bila s Simi, ni bilo časa o čemerkoli razpravljati. Nista se spraševali o ničemer, vse je teklo samo od sebe, predvsem pa vedno proti njima, nepričakovano in orkansko. Morebiti že organsko. Vsekakor popolnoma nenadzorovano in samo navzdol. Izven kontrole, van pameti. (Piči po toboganu navzdol.) Vedno je bilo treba kaj reševati, vedno sta bili še komaj nad gladino. Njuno razmerje je bilo polno, tako zelo vse prežemajoče in dinamično. Naddoločujoče, bi rekli v sociološkem jeziku. »Tko, vüber dinamično,« bi rekla Simi, če bi bila dobro razpoložena. Kar pa zelo kmalu po začetni evforiji v dvoje ni bila več. Dobre volje je bila le še zunaj, med ljudmi, doma je bila vse bolj to, kar je bila v resnici: nesrečna, zagrenjena, jamrajoča, nevoščljiva, razvajena, pasivno-agresivna džankica, nakrizirana ali pa zadeta do otopelosti in brezbriznosti. Njuni skupni večeri so se komajda utegnili odlepiti od mučnih popoldnevov, ko je Simi bruhala po obilnem kosilu in enolični službi, Jana pa je jamrala, da ne more več pripravljati člankov v tako kužnem ozračju in sama prati vsega perila na roke, ko bo spet zaštekal pralni stroj. A Simi je imela prej pri rejnikih vse po volji, to ji je vedno rada očitala, da imajo doma pralni in sušilni stroj in talno gretje v kopalnici, a kurc, trenutno ni smela domov, ker je pred kratkim spet naredila pizdarijo in pokradla denar. Če pa je bilo razpoloženje še za stopnjo hujše,

je telefonarila dilerjem in s solzami močila slušalko, Jana pa je spila tri viskije in se potem kujala zaradi svojega življenja, dokler se ni streznila. In streznila se je ponavadi šele naslednje jutro, ko se je zbudila.

Toda kaj sta pravzaprav počeli ob večerih? V enem od proslulih člankov za revijo, za katero je Jana pri-rejala besedila, je prebrala, da kar 65 odstotkov ljudi najbolje in najraje seksa popoldne, ker so zvečer že preutrujeni. Zvečer zagotovo nista seksali. Tudi popoldne najbrž ne. Na koncu sta seksali le še takrat, ko je bila Simi dobro zadeta in Jana potrebnejša od svojih iluzij o svobodnem življenju brez utrgane Simi.

Včasih sta poskušali posnemati to, kar je opredelje-valo druge ljudi. Kot tiste sobote v BTC-ju. Mogoče sta se zgodaj zbudili, se pravi, še pred poldnevom. Popili sta kavo in nekaj malega pojedli; če zjutraj kaj poješ, se počutiš bolje. Potem sta šli po trgovinah. Najbrž nobena ni vedela, zakaj. Saj nista nikoli ni-česar kupovali skupaj. Mogoče zato, ker veliko na-vadnih ljudi običajno soboto zabije v nakupovalnem središču. Pomislili sta tudi na naravo, vendar se je Simi zdelo, da sta zamudili že preveč sonca, zato sprehod po Sv. Urhu ali vzpon na Šmarko ne bi imel nobenega smisla več, ker takrat ni bila pomlad, ampak še trda januarska zima. Ko sta se usedli v avto, je še malo pojokcala, da će bi bila ona sedaj doma pri tastarih, bi vzela njihove tri pse, tri španjelčke, ki jih takooo pogreša, in bi šla že navsezgodaj na Šmarko, tako za zdravje in za rekreacijo, ne pa tole vlečenje lajfa. (Ta svoj lajf je vlekla dobesedno.) Včasih je vse to skupaj že čista depra, nikoli več ne ujame ta pravega sonca,

odkar je v tej zvezi, ki jo ful duši, to ni nič, ni svobode, ni jutra, ni treh španjelov z njo na soncu. Jana jo je na parkirišču BTC-ja odločno, a še zadržano opomnila, da pač nista prišli vlačit treh (smrdljivih, a to je izpustila) španjelov na sonce, ampak po trgovinah, kjer že ne more biti nobenega pofukanega sonca, pa če še tako zgodaj prideš.

Čim sta krenili s parkirišča proti BTC-trgovinam, sta se že pošteno udarili. Zato ker nimata nič od vikendov. Ker nikoli nikamor ne gresta več skupaj. Ker nikoli nikamor ne gresta vsaka posebej. Jana je nekoč hodila plavat v pokriti bazen in na fitnes. Potem pa nikamor več. Simi bi tako rada kolesarila ali pa veslala po Ljubljanci – najraje sama – kar pa ni mogoče, odkar je v tako utesnjujočem razmerju. In spet bi hodila na avdicije, se dobivala z ljudmi, ki bi ji uredili kakšen fotošuting, toda – saj še dihat ne more pošteno ob tej neumni službi na bedni hotelski recepciji in naporni zvezi! (Le kdo se ob vsem tem ne bi zadeval?)

Jana se ni mogla več spomniti, kako sta zaključili prepir, še manj pa, zakaj sta vseeno šli po trgovinah. Saj res – morda se je Simi končno namenila kupiti bundo, ker jo je vso zimo mrazilo v tankih jaknah.

Toda vse bunde so se ji zdele predrage. Pa ravno kar je dobila plačo. Jana je premišljevala, da bo Simi za pravila denar tako ali drugače – zlasti drugače – zato je mogoče bolje, da si čim prej kaj kupi. Vendar ji direktno ni rekla nič. Ne zato, ker se ne bi hotela vtikati, ampak zato, ker še ni zbrala dovolj moči za nov prepir.

»Kašna se ti zdi tale, lubica, a?« Simi se je vrtela pred ogledalom. V resnici so se tedaj obema vse bunde tega sveta zdele enako brezvezne. Jana je prikimala: mislila je na to, da bi rada šla domov, skuhala kosilo in se vse popoldne ljubila. (Toda s *kom*, vendar? Simi je že vse jutro odnašalo po svoje in stran od nje.) O ljubljenju je redko razmišljala in te nenadne misli o dotikanju in sopihanju vlažnih teles so jo zmedle, kot da bi se vanjo pomotoma, najbrž zaradi telepatskega kratkega stika, začrle želje nekoga drugega, ki ga skorajda ni bilo več. In nikoli več ni govorila o tem s svojo partnerko, saj je vedela, da ji ni več do seksa. Ali pa je vsaj mislila, da ve, glede na to, da je Simi vsaj enkrat dnevno omenila, da ji že samo jutranje vstajanje za službo pobere vse, kar je ostalo od nje in kar še zmore. Ni pa še vedela, da Simi predvsem ni bilo več do seksa z njo.

Ko sta se zdelani in brez nakupovalnih vrečk usedli v avto, sta se spet sprli, na kratko, a burno. Kaj je že bilo? Seveda, ura je bila že krepko popoldne in Simi je hotela stran. Hotela se je znebiti svoje nadležne drage. Ker da jo mori in duši. Jana je bila užaljena, žalostna in groba: Simi je odganjala, v sebi pa potihem kričala, naj si tokrat vendar premisli in ostane.

V zadnjem stadiju je Jana vedno maščevalna; tedaj stopi iz avta, zaloputne z vrati in se odpravi peš proti Mostam. (Malo se smili sama sebi.) Samcata gre v tisto zanikrno najeto stanovanje, s katerim Simi nikoli ni bila zadovoljna, Jana pa si svojega nezadovoljstva ni upala na glas priznati, da ne bi vsega še poslabšala. Že tako je bila zagrenjena, ker je njena

ljubezen vedno znova tako neplodna in nekoristna. Kako je to mogoče? Še kar sončno zimsko sobotno popoldne, ona pa nima kam. Razen v to bivanjsko luknjo. Strah, živčnost in maščevalnost, ta tako znani miks. Boji se, da je Simi že doma, a še bolj se boji votle groze praznega stanovanja.

Ko vstopi v spalnico, zagleda Simi, ki leži oblečena na postelji. Njene vitke noge v zguljenih bulerjih obzirno bingljajo čez posteljni rob. Okončine je razširila, kot da bi čakala na križanje. Ne govorí. Leži na trebuhu, z obrazom, zakopanim v blazino. Občasni tresljaji pričajo o tem, da najbrž joče. Ali pa že telesno krizira. Ali pa jo stresa ihta. Ali pa vse to skupaj. Sonce zunaj je vsekakor že zahajalo, bila je pač zima, ne pa kakšna pomlad. Jana se je previdno usedla na rob postelje. Bala se jo je tolažiti. Bala se je, da bi Simi še bolj znorela. Vedela je, kako je v njeni glavi. Pravzaprav ni vedela, ampak si je to po slabih dveh letih z njo že zelo dobro predstavljal. Vedela je tudi, da je Simi zdaj ne mara. Zdaj je bil prav ves svet tisti, ki je bil najbolj krivičen do uboge Simi.

Ampak samo zdaj. Tudi to je vedela.

Ko si je Jana slekla plašč in prav po domače pristavila vodo za kavo, se je Simi besno uprla njenemu tihemu prizadevanju, da bi jo obdržala doma. Temu je pravila navadno izsiljevanje. Vedno je našla izraze za vsa tuja čustvena stanja in vedenja. Bliskovito je vstala in se začela šopiriti sredi kuhinje, še vedno oblečena, a odkrito žaljiva in skrajno jezna na Jano (na ves svet).

»Nikol ne grem nikamor. Nism šla dam na kosiu. Pa tko lep sončen dan je. Bil, seveda, zdej je že šel u pičkumater, ti pa tle kufe cmariš, koga to briga! Jst pa tuki zaprta. Ko ena žvau! Nočm preživet tega dneva tuki v tem zatohlem fletu. Lišaji se mi bojo nardil na plučih, pizda. Ne morm več. Sam še v službo hodm in tle not visim s tabo. Plake bom dobila na možganih. Fak, no! Fak! Fak! Pust me pr mir! Dej mi že mir s tem tvojim kufetom. Skos neki kuhaš pa prčkaš po tej kuhni, sam da jst neb nikamor šla, anede?! Anede! Kva si zdej tih ko rit?«

Jana postavi skodelici kave na mizo. Simi odločno pogradi svojo, vročo črno tekočino zlije v lijak in zatem spusti skodelico, da se ropotaje zakotali. Njene kretnje so podobno odsekane kot ploha njenih stavkov.

»Ne morem skos ždet sam s tabo. Rada bi kolesarla ... al pa tekla. Al plezala al pa neki, zdej ni nč od mene, nč, nč, nč! Cel teden sm u pofukani službi, a razumeš? Na recepciji sedim na riti k ena butasta pička. Cel teden sm s tabo. Telovadt bi morala, da se spotim in spucam. Več ur bi morala kolesart. Da se mi fajn napne trebuh za fotošuting. Ti tega ne razumeš, ti ne štekaš aktivnega lajfa, k sam ždiš u fletu in neki sanjaš u pičkumater. Teb je čist vseen, kva se zuni dogaja. Ti se še z bajkom nauš nikamor pelala; ne smučaš, ne bordaš, ne klajmbaš u hrib, jam se bojiš, čist, čist, čist nč od tebe, pizda, tib mogla bit skup z eno tako zapečkarco, ko si ti sama. Da bi tle kofetkale pa šimfarle pa o lezbah govorile, pa parkrat na teden šle kam ven ždet na pir. Ti gniješ,